

dání objektivitu, stejné úsilí uniknout historickému determinismu. Proti této paralele se Maršálek domnívá, že jednání a poznání nelze od sebe skutečně oddělovat, ač je lze rozlišovat. I poznání znamená volbu. Jak však volit, když se můžeme opřít jen o nedokonalé poznání? Podle Arona stejně jako podle Sartra jsme „odsouzeni ke svobodě“. Když říkáme, že v historickém poznání není pravda, nepropadáme zoufalství, protože myšlení není vše. Jednání se tak stává spíše řešením než problémem, s orientací na hodnoty, jež mají potenciálně univerzální povahu. To, co propůjčuje vědě její sílu, univerzální platnost, lze najít mimo oblast vědy. Zde se objevuje Aronova racionalistická etika a pojetí lidstva jako univerzálního lidského společenství. Aron překonává omezenost dějin absolutním rozumem. V tomto smyslu může být sféra jednání sférou absolutního. Budoucnost zachraňuje minulost: hodnoty nebo cíle poměrujeme a kritizujeme v závislosti na proměnlivých skutečnostech. Tým rozum nás zachraňuje před úzkostí nutné volby, jednání nás svou nezbytností osvobozuje od zoufalství. Kruh je dle Maršálka uzavřen, když se Aron vrací k procesu poznávání, v němž přisuzuje subjektu aktivní úlohu.

*Nathanaël Dupré la Tour
(Z francouzštiny přeložil a upravil
Marek Skovajsa.)*

EU Integration Process from EAST to EAST: Civil Society and Ethnic Minorities in a Changing World

Liepaja, Lotyšsko, 9.–13.6. 2005

Lotyšské přímořské město Liepaja se na počátku června (konkrétně ve dnech 9.–13. 6. 2005) stalo místem setkání mladých sociálních vědců u kulatého stolu s názvem *EU Integration Process from EAST to EAST: Civil Society and Ethnic Minorities in a Changing World*. Jeho účastníky byli doktorandští studenti a vědci do 35 let z evropských postkomunistických zemí, pohybující se v oboru sociál-

ních věd. Nejvíce hostů přijelo z Rumunska, několikačlenné zastoupení zde měly Česká republika, Slovensko, Estonsko, Ukrajina a Polsko, pozvání přijali také zástupci oboru z Moldávie, Gruzie, Litvy, Arménie a Chorvatska. Konečný počet účastníků, který se vyšplhal na číslo 32, sám o sobě dokazuje atraktivitu a užitečnost setkání tohoto druhu. Přítomni byli nejen zástupci postgraduálního studia na státních i soukromých vysokých školách, ale i členové akademických institucí a zaměstnanci nevládních organizací.

Setkání v Liepaji předcházely již dvě konference konané v rumunském Sibiu v září 2003 a prosinci 2004. Společným cílem bylo nabídnout zúčastněným příležitost podělit se o své zkušenosti a na základě nových kontaktů navrhovat a rozvíjet společné projekty.

Organizace celé akce se ujaly zástupkyně Fakulty sociálních věd Lotyšské univerzity Anita Kalnina a Sandra Šumane. Program setkání byl rozdělen do tří dnů a pokrýval celou řadu tematických oblastí. Obsahová i metodologická pestrost příspěvků dovozovala jen omezené členění do tematických bloků. Každý z pěti bloků se skládal ze zhruba dvacetiminutových prezentací jednotlivých účastníků či týmů a následné diskuse. Účelem všech vystoupení bylo stručné seznámení s problematikou a prezentace konkrétních výsledků kvantitativních a kvalitativních empirických šetření. K důležitým přínosům celé akce patří navázání kontaktů pro případné rozšíření výzkumů na úroveň mezinárodní spolupráce. V průběhu tří dnů měli všichni přítomní možnost vyslechnout si informace o jedenadvaceti projektech, které ve své většině souvisely s tématy disertačních prací autorů.

V průběhu prvního dne konference bylo několik příspěvků věnováno důsledkům rozšíření Evropské unie obecně pro všechny sousedící země a zvláště pro Ukrajinu, zejména demokratizačnímu procesu a rozvoji občanské společnosti po tzv. „oranžové revoluci“ vedené nově zvoleným ukrajinským prezidentem Viktorem Juščenkem. Zvláštní pozor-